

deschişi îmbrățișez Parisul trenul la <u>Plaine</u> în <u>Saint-Denis</u> Printre arabi și negrii ce vin din colonii Atrași de Babilonul plăcerilor și visul

De a migra spre centrul albastrei utopii. S-au răsculat <u>racaii</u> și-aprind periferia

l'histoire de mes troubles-

Editura Școala Vremii

Gheorghe Mocuța

istoria emoțiilor mele/ l'histoire de mes troubles

Editura Școala Vremii

Volum apărut cu sprijinul Casei Corpului Didactic Arad și a firmei S.C. M & M Instal Systems S.R.L.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României MOCUȚA, GHEORGHE
Istoria emoțiilor mele = Histoire de mes troubles / Gheorghe Mocuța — Arad: Școala Vremii, 2008
ISBN 978-973-1793-07-8

821.135.1-1=133.1=135.1

Coperta: Viorel Simulov Lector: Andrei Mocuța

Gheorghe Mocuţa

S-a născut în anul 1953, la Curtici, județul Arad. Tatăl, Gheorghe și mama, Elena, au fost țărani. Licențiat în filologie la Universitatea din Timișoara. Este poet, critic literar și traducător, redactor asociat la revista Arca. Predă limba franceză la școala din Curtici. A debutat în volumul colectiv *Argonauții* în 1986, cu secțiunea *câmpia secretă*, iar în volum propriu cu *îngerul ridică lespedea*, 1992 (premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Timișoara). Au urmat volumele: *zăpada anului unu* (poeme), 1994, *La răspântia scriiturii*, (eseuri), 1996, *omul de litere/ viața de hârtie* (poeme), 1998, *mic tratat asupra naufragiului* (antologie poetică de autor), 2001, *Pe aceeași arcă* (critică literară), 2001, *pregătiri pentru marea călătorie* (poeme), 2002, *Sistemul modei optzeciste* (critică literară), 2004, *Verlaine, Poeme*, (traducere din limba franceză), 2004; *călătorie. exil*, 2007, poeme.

Publică poezie și articole critice în majoritatea revistelor literare și articole de opinie în ziarele arădene. A obținut de mai multe ori Premiul filialei din Arad a Uniunii Scriitorilor și Premiul de excelență al Consiliului Județean Arad în 2004, precum și premii ale festivalelor de literatură din Deva și Satu Mare. Marele Premiu "George Coșbuc" la Bistrița pentru volumul *călătorie. exil*, 2007.

I s-au tradus poeme în limbile franceză, engleză, germană si maghiară.

Georges Mocuta

Il est né à Curtici, près du département d'Arad. Son père Gheorghe et sa mère Elena ont été paysans. Licencié en philologie à l'Université de Timisoara. Poète, critique littéraire et traducteur, rédacteur associé à la revue Arca d'Arad. Il enseigne le français à l'école de Curtici. Il a débuté dans le volume collectif Argonautii/ Les Argonauts en 1986 avec le recueil Campia secreta/ La Campagne secrète. Son premier volume propre îngerul ridică lespedea/ L'Ange soulève la dalle a reçu le Prix de début de L'Union des Ecrivains, la filiale de Timisoara. D'autres recueils qui sont parus : zãpada anului unu/ la neige de l'an un, poèmes, 1994, La rãspântia scriiturii, Au carrefour de l'écriture, essais, 1996; omul de litere/viata de hârtie, l'homme de lettres/ la vie de papier, poèmes, 1998; mic tratat asupra naufragiului/ petit traîté sur le naufrage, poèmes 2001, Pe aceeasi Arcă/ Sur la même Arche, critique littéraire, 2001; pregătiri pentru marea călătorie/ préparations pour le grand voyage, poèmes; 2002, Sistemul modei optzeciste/ Système de la mode des années '80, 2004, Verlaine, Poeme/ Verlaine, Poèmes (traduction du français); 2004, călătorie. exil/voyage. exile, poèmes, 2007 (Grand Prix de l'Union des Ecrivains, "George Cosbuc").

Il publie des poèmes et des articles critiques dans la majorité des revues littéraires et articles d'opinion dans les quotidiens d'Arad. A reçu des prix littéraires et d'excellence et des prix des festivals de littérature.

Ses poèmes ont été traduits en français, anglais, allemand et hongrois.

A tous mes amis français

istoria emoțiilor mele/ l'histoire de mes troubles

antologie bilingvă româno-franceză anthologie bilingue roumain-français

Editura Școala Vremii

Notă asupra ediției/ Note sur lédition

Prezenta antologie de autor cuprinde o selecție din volumele câmpia secretă (1986), îngerul ridică lespedea (1992) zăpada anului unu (1994), omul de litere/viața de hârtie (1998), pregătiri pentru marea călătorie (2002) și călătorie. exil (2007). Traducerile aparțin Luizei Palanciuc (de la pagina 49 la pagina 79), lui Carmen D. Blaga (de la pagina 7 la pagina 11) și autorului.

La présente anthologie d'auteur comprend une séléction des récueils câmpia secretã/ la campagne secrète (1986), îngerul ridică lespedea / l'ange lève la dalle (1992), zãpada anului unu/ la neige de l'an premier (1994), omul de litere/ viața de hârtie l'homme de lettres/ la vie de papier (1988), pregătiri pentru marea călătorie/ préparations pour le grand voyage (2002) et călătorie. exil/ voyage. exil (2007). Les traductions appartiennent à Luiza Palanciuc, à Carmen D. Blaga et à l'auteur.

semne particulare

semne de bună purtare — cum le spunea bunica de la care am învățat arta replicii fără cusur puncte prin care realitatea îți forțează limitele pătrunzând ca o celulă albă într-un plancton de celule rosii astfel minuscula cicatrice de pe frunte când ai alergat la doi ani în întâmpinarea sobei de fier astfel sprânceana unde mai păstrezi și acum amprenta colților unui dulău căzut la datorie în timpul exercițiilor de mitridatizare astfel fractura mâinii stângi răsucită la spate de prietenii tăi contrabandiștii în sfârșit fermoarul înțepenit de pe abdomen capodopera doctorului ududek semne de recunoaștere ori de câte ori realitatea îți cere parola înghesuindu-te pe câte o stradă lăturalnică noaptea semne de cunoaștere — le mai pipăi și acum la 40 de ani ca pe o centură de sigurantă înainte de a porni din nou ca un adolescent spre vârtejul micilor dureroaselor amănunte.

și iarăși: puncte prin care țâșnesc — ca niște harpoane — protuberanțele unei seminții necunoscute poate chiar nebănuitul râvnitul poem.

astfel copleșit de remușcări poetul se întoarce mereu la semnele sale asemeni ucigașului la locul faptei.

signes particuliers

ces signes d'une bonne conduite – comme disait grand-mère qui m'a appris l'art des répliques sans défaut ces points par lesquels la réalité force les limites en pénétrant comme une cellule blanche dans le plancton des cellules rouges telle la minuscule cicatrice du front lorqu'à deux ans tu as courru à la rencontre du poêle en fonte tel le sourcil où tu gardes toujours l'empreinte des dents d'un mâtin tombé sur le champ de bataille pendant les exercices de mithridatisation telle la fracture du bras gauche tordu par derrière par tes amis les contrebandiers tel finalement le fermoir raidi sur ton ventre chef-d'oeuvre du docteur ududek des marques de reconnaissance toutes les fois que la réalité te demande la parole en te coinçant la nuit dans quelque ruelle de banlieue des marques de connaissance – tu les touches toujours à tes 40 ans – comme une ceinture de sureté avant de repartir comme un adolescent vers le tourbillon des petites détails douloureux. et encore: ces points à travers lesquels surgissent - on dirait des harpons les protubérances d'une lignée inconnue; peut-être même l'imprévisible poème désiré.

ainsi comblé par les remords le poète revient toujours sur ses signes comme l'assassin sur le lieu du crime.

bioritm

după câteva zile petrecute la munte digerezi îndelung ca șarpele boa după hipnotizarea micului mamifer una câte una gesturile și întâmplările reale pe care ai încercat odinioară să le înțelegi nu doar cu ochii minții ci ca pe niște lăcașuri ale spiritului așa cum în vechime dravidienii venerau cu aceeași osârdie la timpul potrivit steaua râul stânca sau copacul.

biorythme

après quelques jours passés à la montagne tu digères longuement comme un serpent boa ayant hypnotisé le petit mammifère un à un les gestes et les faits réels que tu as autrefois essayé de comprendre non seulement à travers les yeux de l'esprit tout comme dans les temps anciens les dravidiens vénéraient avec la même ardeur en temps opportun l'étoile la rivière le rocher ou l'arbre.

epistolă către un prieten

noi stăm aici în fața porților închise ale mitteleuropei ca un tatuaj care se împuținează pe pieptul bătrânului continent și suntem ultimii coloni ai satului de frontieră pe care îi întâlnești prietene când te întorci din occident dacă te mai întorci din occident. acest poem l-am scris pentru tine prietene emigrant cu ochii ațintiți la cerul înalt al ținutului natal într-un moment de transparență prizând boarea sălbatică a ultimului salcâm singura autoritate în materie de tristețe atent la soborul rândunicilor care vin și pleacă vin și pleacă lăsând în urma lor cuiburi devastate de vrăbii năvalnice ori melankolia răsăriteană a inorogului cuibărită în satele șvăbești unde au descălecat de curând primele neamuri din seminția vlăguită a moldovenilor.

lettre à un ami

nous nous tenons ici devant les portes fermées de la mitteleuropa comme un tatouage qui se rétrécit sur la poitrine du vieux continent et nous sommes les derniers colons du village de frontière que tu rencontres mon ami en revenant d'occident si jamais tu en reviens. ce poème c'est pour toi que j'écris mon ami émigré les yeux fixés sur le haut ciel du pays natal pendant un moment de transparence en prisant le souffle sauvage du dernier acacia la seule autorité en matière de tristesse attentif à l'assemblée des hirondelles qui viennent et partent reviennent et repartent en laissant derrière des nids dévastés par les moineaux envahissants ou la mélankolie orientale de la licorne nichée dans les maisons des suabes où récemment les premiers tribus de la peuplade éreintée des moldaves sont descendues.

dis-de-dimineață

în somnul holdelor geme paradisul țăranului hemoragia macilor înaintează încet către pulsul nostru al noilor secerători —

dis-de-dimineață lăptarul ne-a adus o cofă cu lacrimi amiaza se scurge ca o lavă prin porii materiei vara — timpul e-un don quijote sedus de ironia soartei

totul curge.

à l'aurore

le paradis du paysan gémit dans le sommeil des blés l'hémorragie des coquelicots avance lentement vers notre pouls le pouls de nouveaux moissoneurs.

à l'aurore le laitier nous a apporté un broc de larmes le midi s'écroule comme une lave dans les pores de la matière en été - le temps est un don quijotte séduit par l'ironie du destin

tout s'écoule.

o relatare din obsedantul deceniu

se dedică profesorului Tiberiu Novac

în fiecare an de ignat când se adunau toți nepoții în casa bunicii fratele tatii evoca între sarmale si caltaboși isprăvile bunicului ilie cercetaș în primul război mondial care vorbea rar și apăsat și te lovea cu vorba mai rău decât cu bâta iar tata ne povestea cum s-a întors de pe frontul rusesc într-o noapte a sărit poarta și s-a dus în grajd să mângâie mai întîi caii și numai după aceea a bătut la geam să-și trezească părinții iar eu adormeam liniștit în poala bunicii ascultând frânturi dintr-o mioriță locală care s-a întâmplat să fie tragedia acestui neam: " doi flăcăi o avut moșu' unu' verde unu' roșu "

une histoire de l'obsedante décennie

dédié au professeur Tiberiu Novac

chaque année à l'occasion de l'ignat quand la famille se réunissait dans la maison de la grand-mère le frère de mon père évoquait entre les deux plats les aventures du grand-père ilie éclaireur pendant la première guerre mondiale qui parlait rarement en appuyant sur les mots et sa parole frappait plus fort qu'un bâton et mon père nous racontait comment il a regagné la maison pendant la nuit où il est revenu du front russe: il est passé par dessus la palissade et est allé dans l'écurie pour caresser d'abord les chevaux et il n'a pas frappé que peu après dans les vitres pour réveiller ses parents et moi je m'endormais heureux sur les genoux de la grand-mère en faisant attention aux fragments d'une mioritza locale qui passe pour la tragédie de ce peuple:

'mon père avait deux fils mon père l'un fût *rouge* et l'autre *vert*.

reveria

reveria întrerupă de mecanismul uzat al zilei vocea copilului cu reflexe de mercur : "stiți? am un prieten câine. e deja bătrân"

hai mai bine despre transparența ideii cum pot aceste clape să exprime un text? curbura poemului deslușindu-se din arcanele ierbii.

întoarce pagina.

la rêverie

la rêverie coupée par le mécanisme usé du jour la voix de l'enfant à nuances de mercure "vous y êtes? j'ai un ami chien. il est déjà vieux"

allez parlons mieux de l'idée transparente comment est-il possible que tous ces touches de piano expriment un texte ? la courbure du poème se démêle des arcanes de l'herbe

tournez la page.

nașterea poemului

cât vezi cu ochii
poemul susură se revarsă din propria-ți gură
într-un șuvoi de sunete încărcat de emoție
ca o dinastie împovărată de ereditate
dintr-o mai veche stampă chinezească.
distingi fâșâitul cald învăluitor al respirației
omușorul inițiatic topindu-se ca o stalactită
sub greutatea cuvântului (un zeu acrișor
hărțuit de o durere continuă)
limba zvârcolindu-se ascuțindu-și capătul liber
într-un dans al smulgerii de sine.

închizi ochii și glasul tău devine boarea care va spulbera cenușa poemului.

naissance du poème

cela se voit de loin
le poème susurre s'éparpille de ta propre bouche
dans un flot de sons chargé d'émotion
comme une dynastie accablée d'érédité
d'une vieille stampe chinoise.
tu distingues le froufrou chaud enveloppant
de la respiration.
la luette initiatique fond comme une stalactite
sous le poids de la parole (une divinité comme aigrelette
harcelée par une douleur continue)
la langue se tortille se développe appointe l'extremité
libre
dans une danse de l'arrachement de soi.

tu fermes les yeux et ta voix devient le zephyr qui va éparpiller les cendres du poème.

cinci simțuri

din osul alb descărnat al melancoliei se scurg inegale zile și nopți bărbatul vede aude gustă miroase și pipăie cornul real al unui mare trup invizibil. punctual răsăritean s-a retras într-un concept.

deznodând gâtul lebedei femeia conspiră cu singurul șarpe al casei ce își are sălașul în aorta cunoașterii.

cinq sens

de l'os blanc décharné de la mélancolie s'écoulent des jours et des nuits inégaux le mascul voit entend goûte sent et tâtonne la corne réele d'un grand tronc invisible le point oriental s'est retiré dans un concept.

en dénouant le cou de la cygne la femme conspire avec le seul serpent de la maison qui a sa demeure dans le coeur de la connaissance.

am descoperit un vechi prieten

ce triluri de grădină răzbat din acest portret peste care viermuiește desfrunzită iedera amintirii

ce privire lucidă care te fixează din propriul său autoportret cu acizii uleioși ai pupilei.

auscultându-mi trupul mi s-a arătat un lup cenușiu și blând vincent van gogh — urechea mea tăiată.

j'ai découvert un vieil ami

quels trilles de jardin nous parviennent de ce portrait dans lequel le lierre du souvenir grouille défeuillé

quel regard atroce qui nous fige de son propre autoportrait aux acides huilleux de la pupille.

en auscultant mon corps il m'est apparu un loup cendré et docile vincent van gogh - mon oreille tranchée. vis

ce căutăm noaptea pe sub scaune pe sub mese vârtejul songul aspirina șarpele necunoscuta? cuvintele dorm în așternutul respirației vis lunecos — clișee sângerânde cocleala dimineților de vară.

poate readormind ne trage de mână vedenia vârtejul songul aspirina șarpele necunoscutul poate s-a săvârșit demult în moarte înțelesul acestor cuvinte.

rêve

qu'est-ce qu'on cherche pendant la nuit sous les chaîses sous les tables le vertige le song l'aspirine le serpent l'inconnu ? les mots se sont endormis dans la couche de la respiration rêve glissant - des clichés saignants le goût amer des matins d'été.

peut-être qu'en sommeillant la vision nous entraîne le vertige le song l'aspirine le serpent l'inconnu peut-être il y a longtemps on a abandoné au néant la signification de ces mots.

turmele

arome strivite de piciorul păstorului mici întâmplări dezlegate de orice contur o descriere a infrarealului —

dinspre hățișul copilăriei herghelia amiezii mă calcă în picioare cerul e albastru ca blugii mei cei vechi

numai culmea sântămăriei răsturnată în ceață cu minaretele turmelor răsucind peisajul.

les troupeaux

des arômes écrasés par le pied du berger des petites histoires deliées de toute limite une description de l'infraréel -

de la broussaille de l'enfance le haras du midi me foule aux pieds le ciel bleu pareil à mes vieux blue-jeans

il n'y a que la cime de la montagne *santamaria* renversée dans les brumes aux minarets des troupeaux qui tordent le paysage.

citind cu un singur ochi

explorarea aerului poate începe dinspre raza ochiului senin aflat în orbita unui muritor într-o dimineață când sânii sfârtecați ai norilor au înțărcat lumina răsăritului. solul ei răzbunător spintecă aerul ca un orb ce ar strivi cu arcadele sale eternitatea de asfalt a unei clipe.

citind cu un singur ochi tăvălugind porii hârtiei te lovești de trupul gol al paginii boreale — strigoiul florii uitate demult într-o carte.

tot astfel nisipul amintirii din ochiul celălalt.

en lisant d'un seul oeil

l'exploration de l'air peut commencer du rayon de l'oeil sérein caché dans l'orbite oculaire d'un mourrant un matin quand les seins déchirés des nuages ont sevré la lumière du soleil levant. son messager vengeant évente l'air comme un aveugle qui écraserait à ses arcades l'éternité d'asphalte au dernier moment.

en lisant d'un seul oeil en brisant les pores du papier tu te heurtes contre le corps nu de la page boréale le vampire de la fleur oubliée il y a longtemps dans un livre.

de même le sable du souvenir de l'autre oeil.

epitaf

au pus capacul pe cutie bat cuiele în ea acum tot universul se-ncălzește de trupul lui călduț de scrum

resturile unui prânz cafeaua din coajă de pâine memoriile indigeste ale tatălui meu : « am cărat trei căruțe de sfeclă la zootehnie o căruță de fân pentru cai »

clișee din'41 frontul rusesc femurul atins de o schijă călătoria cu trenul sanitar spitalul vienez tratamentul aliaților (schwester wasser bitte wasser) zilnic un kilogram de portocale

obsesia de a scrie medicului salvator de dincolo de cortina de fier. la 60 de ani brusc o gheară severă întrerupse plutirea crugul acestui poem.

épitaphe

ils ont mis le couvercle sur la boîte ils viennent d'y enfoncer les clous l'univers entier se rechauffe de son corps tiède de cendre

les restes d'un déjeuner le café noir de la croûte du pain noir les mémoires indigestes de mon père: j'ai transporté trois charretées de betterave pour le bétail une charretée de foin pour les chevaux de la coopérative

clichés de '41 le front russe le fémur touché par un éclat de shrapnel après trois semaines de voyage fébril l'hôpital viennois (schwester wasser bitte wasser) chaque jour un kilo d'oranges

vingt ans après la nostalgie d'envoyer une lettre au médecin sauveur d'au délà du rideau de fer. à 60 ans brusquement une griffe impitoyable interrompit le flottement l'orbite de ce poème.

salonul 13

domnul popescu și-a scos fierea și se pregătește pentru lupta cu îngerul a sărbătorit cei 64 de ani ai soției în salonul 13

(viața în doi e o masă foarte întinsă pe care se prelinge încet adevărul spre o groapă comună)

le salon nr. 13

monsieur popesco a fait opérer sa bile il se prépare pour le combat corps à corps avec son ange il a fêté les 64 ans de sa femme dans le salon 13

(la vie en deux est une table très étendue où la vérité tombe goutte à goutte la vérité vers une fosse commune)

balada înălțării

vin' cu mine-n rai dalbe cir-lir-lai

viermilor ce-au ros dulcele tău os

le vom fi curat boală herostrat

gradena holteie de a fi femeie

greabănul surpat de a fi bărbat

androgini cu streche de a fi pereche

ci aleși de Domnul ne junghia-va somnul.

ballade de l'élévation

viens avec moi au paradis blanche créature sans souci

aux vers qui ont rongé ta nuque ton os si doux ta noble croupe

nous leurs serons proprement dit un hérostrat une maladie

la jeune gradène qui aspire de devenir une femme subtile

le garrot ruiné et mal de devenir son propre mâle

des androgynes pervers et fous de devenir un couple - nus

mais par Dieu élus - là-bas le sommeil nous égorgera.

versul

"cu puțin exercițiu poți ajunge să vezi aerul" (Radu Petrescu)

un măr golden la două dimineața insondabilul vis cu tauri și alborade cubul de aur printre aștrii nopții implacabil alb-negrul austerității locale (vocea tovarășului electrizând piețele rația de benzină cozi la alimentara cincinalul congresele)

versul ratat ratat sub o lespede.

aerul ia forma propriului spirit retorica zgâlţâie un perete departe de ceţurile familiei.

le vers

"avec peu d'exercice on peut arriver à voir l'air" (Radu Petresco)

une pomme golden à deux heures du matin l'insondable rêve avec des taureaux et des alborades le cube d'or parmi les astres de la nuit l'implacable blanc-noir de l'austerité locale (la voix du conducator éléctrisant les places publiques le rationnement du carburant des queues à alimentara le congrès du parti le plan quinquennal)

le vers raté raté sous une dalle.

l'air prend la forme de ton propre esprit la rhétorique secoue un mur loin des brumes familières.

câmpia secretă

ne primește câmpia cu un miros de moaște sufletul ei s-a aruncat în ultima fântână sfânt neprihănit e colbul neștiutului drum constelații de gropi ce au călăuzit secolele încetineala carelor măsurând eternitatea gândul se reculege și intră într-un salcâm (cățelul pământului se gudură și îți linge mâinile)

curată precum visele din patul fecioriei
toată câmpia e-o cămașă de mire
astfel l-a îmbrobodit Dumnezeu pe țăran:
Petru de la piatră Gheorghe de la pământ
Vasile de la rege—
arătări izvodite de caniculă dănțuiesc
asemeni mâinilor vrăjite ale facerii—
cuvinte-i-se cu adevărat verii numele de mireasă.

mohorâte mai sunt răscrucile cu fântânile arse și troițele la care nimeni nu se mai închină alături iarmarocul ciulinilor unde-și vând corbii bătrânețea câmpiei ce secretă odihnă pentru ziua a șaptea.

trecem calea ferată de o sută de ani călăuziți de sărutul de iudă al orașului.

la plaine secrète

la plaine nous accueille avec un remugle de reliques son coeur s'est jeté dans la dernière fontaine sainte et immaculée est la poussière de la route inconnue des constelations de trous qui ont guidé les siècles la lenteur des chariots qui mésuraient l'éternité (le roquet de la terre frétille et lèche tes mains). pure comme les rêves du lit de la virginité toute la plaine est une chemise des jeunes mariés ainsi a entortillé Dieu le paysan: petru vient de pierre gheorghe de terre vasile vient de basilée -

des visions créées par la canicule dansent pareillement aux mains magiques de la génèse il convient d'appeler l'été à son vrai nom de jeune mariée

tristes sont les carrefours aux fontaines en ruine et les croix votives en bordure des routes devant lesquelles personne ne s'incline plus - à côté la foire des chardons où les corbeaux négocient leur vieillesse devant la plaine qui étale le repos pour le septième jour.

nous traversons le passage de la voie ferrée séculaire guidés par le baiser de judas de la ville.

colecție particulară

colecționezi clișee din viața celor nestatornici (biografia lor e un moft care ronțăie din tot felul de citate)

cuvintele sunt o legătură de sânge între paginile nescrise și frunțile lor zbuciumate

cuvintele sunt o legătură primejdioasă între existența poetului și câinele vagabond

ești hagiograful celor nestatornici.

collection particulière

tu collectionnes des clichés de la vie des gens inconstants (leur biografie est une bagatelle qui ronge tout sorte de passages cités)

les mots sont une liaison de sang entre les pages blanches et leurs fronts tourmentés

les mots sont une liaison dangereuse entre l'existence du poète et le chien vagabond

tu es le hagiographe des inconstants.

insomnie cu o carte

citesc — nu știu de ce — cu o spaimă nereținută ultima carte de poeme a unui prieten. lecția de anatomie poate fi o variantă a cinei de taină în chiar regia lui iuda.

călătorind prin arșița atâtor cărți nu uita prietene să cercetezi filele cum ai închide pleoapele unui muribund.

când scrii limba ta însetată să fie unită cu respirația asemeni sufletului nedezlipit de trup.

insomnie avec un livre

je lis - je ne sais pas pourquoi - obsédé par une crainte le dernier livre de poèmes d'un ami. la leçon d'anatomie peut devenir une variante de la grande cène mise en scène par judas.

en voyageant dans la chaleur torride de tant de livres n'oublie pas mon ami d'examiner les pages comme si tu fermais les paupières d'un moribond.

quand tu écris ta langue assoifée soit unie à la respiration tout comme le coeur inséparable du tronc.

poemul

"Cu cât te apropii de Dumnezeu, cu atât ești mai singur. El este singurătatea nețărmurită." (Léon Bloy, 1915)

> in tri gi le acestui sânge urcă până la Dumnezeu

nici o amenințare nici un scâncet dinspre camera de tortură.

le poème

```
"Plus tu t'approches de Dieu, plus tu es seul:
Il est la solitude sans rivages."
(Léon Bloy)
```

les
in
tri
gues
de mon
sang
montent jusqu'à Dieu.

pas de ménace plus de gémissement du côté de la chambre de torture.

încercare asupra emoției

ce fac eu acum?
m-am oprit
și respir
în ritmul unui poem
infinit.
aerul proaspăt
e cheia de boltă
a serii.
gura bolborosește cuvinte
înroșite în sânge
emoția slăbește lațul.
răcoarea pătrunde în creier.

o bătaie de inimă: se năruie totul.

essai sur l'émotion

qu'est-ce que je fais maintenant ?
je me suis arrêté
et je respire
dans le rithme d'un poème
infini.
l'air frais
est la clé de voûte
du soir.
la bouche balbutie des mots
rougis par le sang
l'émotion détend le noeud coulant
la fraîcheur pénètre dans mon cerveau.

un battement de coeur: tout s'écroule.

gândul curat al dimineții

după o noapte de nesomn și alcool atât de departe e ochiul meu de trup încât se lovește de imaginea răsturnată a existenței de hârtie iar sufletul aburit și stingher nu e decât prelungirea unui trup păcătos un *appendix probi* un mădular sănătos.

l'esprit sain du matin

après une nuit d'insomnie et d'alcool mon œil est si éloigné du corps qu'il cogne sur l'image renversée de l'existence en papier et mon âme éthérée et craintive n'est que le prolongement d'un corps chargé de péchés un *appendix probi* le membre plein de vie et santé

somnul națiunii

noi suntem români maghiari rromi nu ne vindem țara noi avem constituție șvabii și sașii se pot întoarce liniștiți pe plaiurile mioritice munții noștri aur poartă dar patria e mereu primejduită noi avem nostalgiile noastre un tineret dârz intelectuali subțire dar avem și mineri care apără cuceririle revolutionare dacă vrem noi putem construi casa republicii și bulevardul socialismului cu fața umană noi nu avem nevoie de monarhie și moșieri de exilați ei n-au mâncat salam cu soia nici de golani în piețe pe vremea lui ceaușescu s-a construit enorm dar monstrous. canalul dunăre-marea neagră se vede binisooor din cosmos nu erau șomeri nu era valută azi avem stupid people și jale multă multă.

le sommeil de la nation

nous sommes roumains hongrois rroms nous ne vendons pas notre pays nous avons une constitution les souabes et les allemands peuvent revenir sans crainte sur les terres de leurs ancêtres nos montagnes cachent l'or mais la patrie est toujours menacée nous autres nous avons nos nostalgies une jeunesse vaillante de fins intellectuels mais nous avons aussi les mineurs qui s'il le faut défendent les conquêtes révolutionnaires nous pouvons bâtir la maison du peuple et le boulevard du socialisme à visage humain nous n'avons point besoin de monarchie ni de boyards ni d'exilés qui n'ont pas eu à manger du salami au soja ni des houligans. à l'époque de ceausescu on creusa géant mais monstrueux. le canal danube-mer noire on le voit paraît-il depuis là-haut avant il n'y avait pas de chômeurs pas de devises aujourd'hui nous avons stupid people et des malheurs des malheurs.

vertij

nimic.

spui nimic și golul se prăbușește asupra ta te prăbușești în golul care te resoarbe tu: omul de litere și viața ta de hârtie vă sprijiniți unul de celălalt ca norul și scama.

altfel poemul n-ar fi decât o urzeală a unei minți rătăcite pe această cărare de munte.

muntele spre care te îndrepți dă mereu târcoale pustiului din tine îl amușină câinește ca pe un seamăn numai așa i se limpezește sensul numai așa te tulbură.

vertige

rien.

tu ne dis rien et le vide s'écroule sur toi tu t'effondres dans le vide qui te dissout toi: l'homme de lettres avec ta vie de papier vous vous tenez l'un l'autre comme le nuage et l'effilure. sinon le poème ne serait que la trame d'un esprit égaré sur ce sentier de montagne. la montagne vers laquelle tu chemines rôde toujours autour du désert qui vit en toi

rôde toujours autour du désert qui vit en toi le renifle tel un chien tel un semblable ainsi seulement le sens lui devient clair ainsi seulement elle peut t'émouvoir.

insomnii

fiecare insomnie e o bilă albă lovită din plin cu tacul singurătății.

ea ar putea schimba destinul poetului ar putea aboli hazardul.

insomnies

chaque insomnie est une boule blanche frappée de plein fouet par la massue de la solitude.

elle pourrait changer le destin du poète pourrait même abolir à jamais le hasard.

underground

rădăcinile ființei mele au intrat adânc în lutul câmpiei odată cu oasele mocuțeștilor tot așa cum — pe nesimțite floarea efemeră a visului și-a scuturat opiul în sângele meu.

îmi urcă în creier otrava acolo unde s-a deschis o rană mai veche o fantă prin care să pot privi steaua câmpului.

underground

les racines de mon être sont descendues au plus profond dans l'argile du pré en même temps que les os des mocuta. de même que tout doucement la fleur éphémère du rêve a coulé son opium dans mon sang.

le poison monte dans mon crâne là où s'est ouverte une blessure ancienne une fente par laquelle je puis regarder l'étoile du pré.

ovidiu la tomis

în ochii poetului exilat urcat pe soclu de urmașii barbarilor stăruie imaginea crepusculară a adevăratei rome pe care tânărul profesor repartizat de curând într-un sat de munte visează să o inoculeze — vie și nevătămată — puilor de moți din inima apusenilor.

ovide à tomis

dans les yeux du poète exilé élevé sur un socle au pays des barbares survit l'image crépusculaire de la vraie rome que le jeune professeur fraîchement muté au fin fond d'un village de montagne rêve de léguer saine et sauve aux rejetons des bergers du haut des carpates.

simulacre

și cea mai tulbure întâmplare cea mai veninoasă înțepătură devine — iată — o cruntă aparență un simulacru în fața acestui coșciug plin cu flori umile de toamnă care așteaptă învierea.

*

(pagină mototolită)

de ce mă tulburați acum de ce mă întrerupeți? tocmai croiam un vers pe măsura ultimei iluzii.

*

mama:

o carte închisă pentru totdeauna.

(iluzia)

mișcă din calea mea zeitate cu trup de vacă indiană și vorbește odată muritorilor cu sufletul tău lunecos ca argintul viu.

simulacres

même l'incident le plus trouble la plus vénéneuse piqûre deviennent – voilà donc – une cruelle apparence un simulacre devant ce cercueil rempli d'humbles fleurs d'automne qui attendent la résurrection

*

(page froissée)

pourquoi m'embrouillez-vous à présent pourquoi me coupez-vous j'étais en train de tisser un vers sur mesure – la mesure de ma dernière illusion

*

maman:

un livre à jamais refermé.

*

(l'illusion)

file devant moi divinité au corps de vache hindoue et parle pour une fois aux mortels avec ton âme errante comme le vif-argent.

cocon

ochiul meu e o larvă
care ziua
se hrănește nesățios
cu existența dumneavoastră
doamnă—
iar noaptea
îi cresc aripi
și îmi zboară nestingherit
prin trup.

cocon

mon œil est une larve qui au lever du jour avale goulûment votre existence madame – et la nuit voit ses ailes pousser et vole sans entrave dans mon corps tout petit.

poemul ca obstacol și ieșire din impas

detest conotațiile livrești ale existenței mele sunt un ins salubru

și totuși nu mă pot lăsa de fumat și de poezie

după cum nu mă pot scălda de două ori în apele aceluiași mister.

de pe trupul meu încordat ar sări deodată toate semnele particulare.

le poème en tant qu'obstacle et issue de secours

je haïs les connotations livresques de mon existence je suis un gars salubre

et pourtant je n'arrive à lâcher ni la cigarette ni le poème

comme je ne puis plonger deux fois dans les eaux du même mystère.

tous les signes particuliers jailliraient d'un seul coup de mon corps tout tendu.

introducere în teoria poemului pentru emanați politicieni și târfe

```
nu vă mirați poemul
nu
e
decât
un
frag
ment
din reflectarea cerului
în
ochiul de apă.
```

introduction dans la théorie du poème à l'usage des politiciens nouvellement émergés et des putes

ne soyez pas étonnés le poème n'est qu'un frag ment du reflet céleste dans un œil d'eau.

prietenii spulberate

sunt o ţintă ușoară
pentru prietenii mei
ca o fiară rănită
rătăcind înnebunită de durere
prin păduri.
de multe ori îi las să se apropie
pe prietenii mei
ca să le pot distinge mai bine
chipul—
mișcarea nervoasă a tâmplei
culoarea ochilor
sau bătaia inimii.

ah ce țintă ușoară sunt prietenii mei.

amitiés émiettées

je suis une proie facile
pour mes amis
tel un fauve blessé
rôdant affolé de douleur
à travers bois
je laisse souvent mes amis
s'approcher
pour mieux distinguer
leurs visages —
le mouvement vif de la tempe
la couleur des yeux
ou le battement du cœur

ah quelles proies faciles sont mes amis

ars poetica

sub pleoapa mea adastă lacrima ta cititorule viziunea care te încolțește în vis — spinul din ochiul tău îmi închide pleoapa și o deschide ca pe o poartă a sufletului — lacrima ochiului străin o încălzesc pe obrazul meu cititorule și o sorb ca pe un filtru tămăduitor.

suferința închipuită de alții o trăiesc aievea până în cele mai mici amănunte cititorule.

ars poetica

sous ma paupière attend
ta larme
lecteur
la vision qui t'engendre en rêve —
l'épine dans ton œil
referme ma paupière
et l'ouvre
comme une porte de l'âme —
la larme de l'œil étranger
tombe sur ma joue et s'attiédit
lecteur
je l'avale ensuite — nectar bienfaisant

le supplice imaginé par les autres je le vis dans ma chair jusqu'aux moindres détails lecteur.

omul de litere / viața de hârtie

cineva mi-a furat copilăria pe când adormisem așa cum noaptea de vară îmi fura veșmintele la scăldat aruncând un pumn de stele în iarbă

cineva mi-a furat copilăria a fost văzută în tovărășia dubioasă a omului de litere

viața e un text apocrif nu știi niciodată cine ți-o poate scrie sau inventa după cum nu poți afla niciodată ce ți-e scris.

l'homme de lettres / la vie de papier

quelqu'un a volé mon enfance lorsque je m'étais endormi comme la nuit d'été autrefois me volait les vêtements à la baignade jetant dans l'herbe une poignée d'étoiles.

quelqu'un a volé mon enfance on l'a vue dans la compagnie douteuse de l'homme de lettres.

la vie est un texte apocryphe on ne sait jamais qui vous l'écrira ou inventera de même que l'on ne peut jamais savoir ce qui vous est donné à vivre.

(la aceeași masă)

francisc n-a mai ieșit în lume de pe vremea când trăia în concubinaj cu una din ideile sale despre fericire acum s-a retras în propriul său punct de vedere. se zvonește că extrage rădăcina pătrată a sensului vieții visând să răstoarne concepțiile învechite despre poem.

francisc este un jucător cinstit dar a mizat totul pe o carte a câștigat și a pierdut la aceeași masă cu dama moarte.

(à la même table)

françois n'est plus sorti dans le monde depuis le temps où il vivait en concubinage avec l'une de ses idées sur le bonheur il s'est retiré à présent dans son propre point de vue il parait même qu'il extrait la racine carrée du sens de la vie songeant à renverser les anciennes théories sur le poème.

françois est un joueur honnête mais il a tout misé sur une seule carte il a gagné et il a perdu à la même table que madame la mort.

(poetul)

un traficant al așezării în pagină (o călăuză) a noimelor spre abis.

le poète

un trafiquant de la mise en page (un guide) des sens vers l'abîme.

(punere în abis)

ovidiu pecican scrie un roman al cărui personaj principal e chiar vărul său sandu care pe când lucra la biografia romanțată a vărului său ovidiu a fost strivit de raftul tixit al unei biblioteci s.f. din această nevinovată punere în abis nu putem ieși decât în piața endependenți.

(mise en abîme)

ovidiu pecican écrit un roman dont le personnage principal est son cousin sandu lequel fut écrasé quand il travaillait à la biographie romancée de son cousin ovidiu par une bibliothèque pleine à craquer de livres sf

de cette innocente mise en abîme on ne peut déboucher que sur la place de l'endépendance.

viața lumii

un dascăl depeizat întors acasă din apostolat si devorat de himerele altora un sămănătorist melankolic incapabil să-si administreze pământul mostenit un visător pe care prietenii de pahar nu au reusit să îl vindece poate doar i-au schimbat anumite obiceiuri: Î-au scos din bibliotecă și l-au făcut primar/la revoluție în micul orășel de câmpie spre a cunoaște viața lumii așa cum e când o trăiesti o singură dată l-au împins spre vuietul multimii pe care o electriza cu discursuri de deceptie. dar a venit vremea să ne exhibăm sentimentele convingerile iubirea și ura a venit vremea să umplem paginile cu tot ce ne trece prin minte inimă și literatură a venit în sfârsit vremea să apărem la televizor să conversăm despre mao stalin ceaușescu despre lichele lachei linsaj libertate libido la școală fiecare pauză e o pauză mare evénimentul zilei flacăra roșie românia mare ura si dispretul clasei muncitoare regele coposu sandra brown traseistele (« port în permanentă la mine prezervative colorate si aromate ») inspectorul general e-un profesor de muschi proful de mate citează din sven hassel profa de istorie se uită la seriale pentru adolescenti fostul activist a devenit leader sindical restauratia coruptia la umbra tranzitiei în floare totu-i praf lumea-i cum este iar sala profesorală intră în rezonantă cu vocea crainicului de la europa liberă care o ia razna prin urbea adormită anuntând o nouă mineriadă. vorbá poetului sârb: vom intra în secolul XXI cu cinsprezece kilometri de morți.

la vie du mode

un enseignant dépaysé rentré chez lui de l'apostolat et dévoré par les chimères des autres. c'est un semeur à tout vent mélankolique incapable d'administrer la terre qui lui a été léguée un réveur que les mecs du bistro n'ont pas réussi à guérir mais peut-être l'ont aidé à modifier sa conduite ils l'ont chassé de la bibliothèque et l'ont nommé maire/pendant la révolution de '89 dans la petite ville de frontière afin de connaître la vie du monde telle qu'elle est lorsque tu respires comme un acteur vit son rôle ils l'ont poussé vers la rumeur de la foule qu'il éléctrisait parfois avec son discours de déception. mais le temps est venu d'exhiber nos sentiments les convictions l'amour et la haine le temps est venu de remplir les pages de tout ce qui nous passe dans la tête l'esprit et la littérature. le temps est venu enfin de paraître à la télé et converser sur mao staline ceausescu des vauriens des laquais des lynchage de la liberté du libido. à l'école chaque récréation est la grande récréation l'événement du jour le flamme rouge la grande roumanie la haine et le mépris de la classe ouvrière le roi coposu sandra brown les nana ('je porte en permanence sur moi des préservatifs colorés et parfumés') l'inspecteur général est un prof de muscles le prof de maths cite des horreurs de sven hassel la prof d'histoire suit les séries pour les adolescents l'ex-activiste du parti est devenu leader syndical la restauration la corruption à l'ombre de la transition en fleur tout s'en est allé en poussière le monde est ainsi et la salle des professeurs entre en résonnance avec la voix du speaker de la radio free radio qui quitte le droit chemin dans la petite ville endormie et annonce une nouvelle minériade. comme dit le poète sèrbe: nous entrerons au XXI-e siècle avec quinze kilomètres de morts.

poem cu răspundere limitată

ce n-aș da să fiu și eu un boschetar fericit din parcul gării și să visez idealuri cu răspundere limitată

ce n-aș da să mă întorc la tine poesie ca mița baston la amantul ei care o snopește — ca un golan în piața universității invadată de minerii chemați să apere cuceririle revoluționare.

(tout est permis tout sera bien quand le monarque est citoyen)

poème à responsabilité limitée

je donnerai n'importe quoi pour devenir moi-aussi un bosquetaire heureux habitant le parc de la gare et rêver des idéaux à responsabilité limitée

je donnerai ma vie pour rentrer chez toi poésie comme mitza baston à son amant qui la roue de coups – comme un golan en place d'université envahie par les mineurs appelés à defendre les conquètes de la révolution.

(tout est permis tout sera bien quand le monarque est citoyen)

şapte vaci slabe

între două majorări de prețuri visez să scriu un poem despre nemurirea sufletului între două remanieri de guvern iambii suitori mi s-au încâlcit în barbă săltărețele dactile dau târcoale bietului om de sub vremi. privesc cu jale oglinda retrovizoare a secolului la impactul biologic al nației cu dihonia tinerei democrații.

noaptea visez șapte vaci slabe cum le înghit pe cele grase după care îmi ling cu lăcomie trupul ca pe un drob de sare.

sept vaches maigres

entre deux augmentations de prix
je rêve à écrire un poème sur
l'immortalité de l'esprit
entre deux remaniements de gouvernement
les iambs grimpants se sont emmelés dans ma barbe
les sautillantes dactyles rôdent
le pauvre être longtemps étouffé par les circonstances.
je regarde avec peine dans la glace retrovisoire
du siècle
à l'impact biologique de la nation
avec la discorde de la jeune démocratie.

pendant la nuit je rêve sept vaches belles et allaitantes après quoi elles lèchent gloutonnement mon corps comme un bloc de sel.

viața la țară

credeai că viața la țară te va salva de spaime și nebunie de trecerea timpului și îți va aduce pe o tavă de argint capul otrăvit al ratării. nu mai scriu versuri noaptea nici frescele bisericii în care ai citit revelația nu îți mai spun nimic. aștepți zadarnic șoapta îngerul a murit în tine zadarnic îți mai umblă doctorii prin trup subiectele nu-și găsesc predicația zadarnic un diavol îți dă târcoale și te îndeamnă să scrii tu privești în gol ca în vizuina unui animal fugărit : da e ceva acolo în măruntaie în creier ce seamănă cu mersul șerpuit al fiecărei zile cu freamătul mulțimii care între barabas și isus îl alege pe isus să se răstignească.

la vie à la campagne

tu croyais que la vie à la campagne te sauverait de la terreur et de la folie du passage du temps et t'apporterait sur un plateau d'argent la tête empoisonnée de l'échec. tu n'écris plus de vers pendant la nuit et les frèsques de l'église où tu as lu la révélation ne te disent plus rien. tu attends en vain le chuchotement l'ange est mort en toi. en vain les médecins fouillent ton corps les sujets ne retrouvent plus la prédication en vain un diable rôde autour de toi et t'incite à écrire tu regardes dans le gouffre comme dans la taupière d'un animal pourchassé: oui il y a quelque chose dans les viscères dans le cerveau quelque chose qui ressemble à la marche sinueuse de chaque journée au frémissement de la foule qui entre barabas et jesus choisit jésus pour être crucifié.

zodiac

m-am născut pe 5 iunie la 5 dimineața în ziua a cincea a săptămânii mama în chinurile facerii blestema cât o țineau plămânii își dorise o fată — să-l ia moartea de băiat frate-meu a fugit de acasă la bunici înspăimântat doar tata se ruga linistit în tindă frământând o lacrimă cu privirea în grindă unde tineau busuiocul unde era duhul casei doftoroaia m-a adus la viață m-a uns cu țărână m-a stropit cu apă rece scoasă atunci din fântână eu mă luptam cu întunericul mă luptam cu lumina cu trupul slab al mamei cu laptele și vina de-a fi fost odrăslit sub gemeni dintr-o fecioară si un leu în trupul meu curgea sângele unui alt eu otrava lumii îmi intra în timpane iar în nas și în gură năvăleau mușuroaie dușmane în ochi fulgerau amnare divine si în culcusul pielii marginile se desfăceau din mine. când am scos primul țipăt când mi-a intrat în gură duhul prima rază de soare a retezat florile de salcâm:

s-a înălțat văzduhul.

zodiaque

je suis né le 5 juin à 5 heures du matin le cinquième jour de la semaine ma mère dans le mal de l'enfantement maudissait ses jours de toutes ses forces elle désirait ardemment une fille – honni soit le garçon mon frère ainé a couru ventre à terre éffrayé chez les grands-parents seul mon père priait paisiblement dans l'antichambre où on conservait l'herbe royale qui retenait l'esprit malin de la maison. la guérisseuse m'a ramené à la vie m'a enduit de terre glaise m'a arrosé avec de l'eau fraîche de la fontaine échappant aux mains de l'obscurité j'arrivais à la lumière au lait du sein de ma mère et à la difficulté d'étre né gémeaux issu d'une vièrge et d'un lion dans mon corps coulait le sang d'un autre moi le poison du monde entrait dans mes tympans dans le nez dans la bouche fondaient des fourmilières ennemies et dans la demeure de ma peau les marges du sang se détachaient de moi. quand j'ai poussé le premier cri quand l'esprit dans ma bouche est entré le premier rayon de soleil a coupé net les fleurs de l'accace :

l'éther s'est élévé.

acarul păun

la masa de alături din academia sticlelor goale acari și manevranți discută de o jumătate de ceas despre boghiuri și deraieri de trenuri.

în fața mea francisc cu vocea lui răgușită: nici nu ști ce mult îmi plac tâmpiții sunt singurii care pleacă acasă nealterați de alcool și de mersul istoriei.

le bouc émissaire

assis à la table à côté de l'assemblée des bouteilles vides des aiguilleurs et des manoevreurs se disputent depuis une demi-heure au sujet des angles des bogies et des déraillements des trains.

devant moi françois avec sa voix enrouée: tu ignores combien j'aime les idiots ils sont les seuls qui rentrent chez eux désaltérés par l'alcool et par la marche de l'histoire.

fin de siècle

nimeni nu mai ascultă pe nimeni în sala boltită a muzeului banatului citesc un poem și nu-l înțelege nimeni în vacarmul de nedescris al salonului de carte un congres de babe ar zice clasicii marxismului iar poetul e privit ca un sarlatan care vă ia banii până când o voce — de nerecunoscut — a mea rostește răspicat în microfon: liniște măi dragă cititorule dacă nu vrei să citesc poemul în franțuzește. lumea a amuțit pentru o clipă autorul dă drumul textului care le gâdilă urechile îi înfiorează pe toți și îi înalță cam o jumătate de metru în levitație și deodată — poc — îi lasă să cadă în beția de cuvinte a sfârșitului de mileniu.

fin de siècle

personne n'écoute personne dans la salle voutée du musée de banat je lis un poème et personne ne l'entend dans le vacarme indescriptible du salon de livre un congrès de vielles femmes - diraient les classique du marxisme et le poète est vu comme un imposteur qui vous prend de l'argent jusqu'à ce qu'une voix – impossible à reconnaître la mienne articule clairement au micro: silence mon cher lecteur – hypocrite lecteur si vous ne voulez pas que je lise le poème en français tout le monde s'est tu l'auteur déclame le texte qui leur chatouillent les oreilles qui les excite tous et les élève à un demi-mètre en lévitation et tout à coup – vlan – les laisse tomber dans l'orgie des mots de la fin du millénaire.

accident

am ieșit singur din toropeala autobuzului în miez de noapte am întins mâna și am pipăit întunericul am mângâiat în tăcere pubisul nopții am închis ochii și i-am deschis nici o minune nici o lumină numai noaptea scârboasă de păcură și câteva stele tremurânde deasupra mea câinii turbați ai necunoscutului dându-mi târcoale împingându-mă spre margine focul din tălpi urcă spre gheața din șira spinării. noaptea se prăbușea peste mine și îmi pipăia pulsul îi simțeam respirația gură la gură și mângâierea bizară când deodată am descoperit borna văruită și marcajul șoselei care se lățea devenind o cameră albă de spital și o voce care mă chema într-una.

accident

je suis sorti tout seul de la torpeur du bus vers mi-nuit j'ai étendu la main et j'ai tatonné dans le noir j'ai caressé en silence le pubis de la nuit j'ai fermé les yeux je les ai ouvert pas de merveille pas de lumière. ce n'est que la nuit écoeurante de mazout et quelques étoiles frémissantes au dessus de moi les chiens enragés de l'inconnu qui rôdent en me poussant vers le bord le feu des talons monte vers la glace de l'épine dorsale. la nuit s'écroulait en moi et me cherchait le pouls j'éprouvais sa respiration bouche à bouche et son carressement bizare quand tout à coup j'ai decouvert la borne chaulée et le marquage de la chaussée qui se dilatait en moi dans une chambre d'hôpital et une voix claire qui m'appelait sans cesse.

doxuri & poezie

încolțit de glumele prietenilor pe seama literaturii mă gârbovesc pe zi ce trece sub povara istoriei contemporane. mi se pare că adolescenții de azi nu mai citesc pe ascuns doxuri & poezie sunt înnebuniți de videoclipuri și staruri americane iar visele lor zac strivite în întunericul discotecilor în timp ce filosoful caută în pubelele emanaților legile noii democrații iar stafia capitalismului sălbatic a intrat în turma de porci a cetății.

séries noires & poésie

mis au pied du mur par mes amis qui s'amusent aux dépens de la littérature je me voûte chaque jour sous la charge de l'histoire contemporaine. il me semble que les adolescents d'aujourd'hui ne lisent plus en secret des livres séries noires et des poèmes ils sont fous de vidéoclips et de stars américains et leurs rêves gîsent écrasés dans l'obscurité des discothèques pendant que le philosophe cherche dans les poubelles des profiteurs les lois de la nouvelle démocratie. et le fantôme du capitalisme sauvage est entré dans le troupeau de cochons de la cité.

poem de tranziție

cum mai nechează iepele de prăsilă pe loturile țăranilor particulari opintindu-se în hamul vechi de împrumut de pe vremea colectivizării când umblau activiștii cu moarea în straiță iar acum sunt patroni au buticuri srl-uri

cum mai ies oamenii ca muștele prin grădini și dau voioși târcoale mărunților zei vegetali împlântați în pământul negru

trece și primăvara asta ca o criză de nervi ca un vânt rece pe lângă serele aburite cu răsaduri de varză și paradaise.

iar eu alunec ca un înecat în apa asta adâncă mă cufund în mâlul anotimpului de tranziție.

poème de transition

et maintenant comment elles henissent les juments de la coopérative

sur les parcelles de terre de nouveaux fermiers en travaillant dur dans le vieux harnais emprunté du temps de la coopérativisation bolchevique quand les activistes du parti ouvrier se promenaient la besace vide sur le dos en courant après les chimères et maintenant ils sont devenus 'mon patron' ils ont des boutiques des s.r.l.

et comment ils sortent encore dans les jardins potagers les pauvres gens

pareils aux mouches reveillées par les premiers rayons de soleil

et ils rôdent autour de minuscules dieux végétaux enfoncés dans la terre noire.

ce printemps passe il aussi comme une crise de nerfs comme un vent froid vers les serres couvertes de buée des plantes de choux et des tomates.

et moi je glisse comme un noyé dans les eaux profondes je m'abîme dans la boue de cette saison de transition.

chipul câmpiei

drum printre lanuri străjuite de maci și laba cocostârcului în hurducăturile căruței cuvintele tatii întipărite dureros în memorie până la sânge asemeni fierului înroșit pe crupa vitelor: "aici a fost pământul nost"

trap în toropeala amiezii cu ciocârlii orbite de lumină căzând din văzduh cu fire de colb între dinți și miros de cai asudați.

am unsprezece ani (vârsta fiului meu) și tata îmi șoptește ceva la ureche poate începutul unui psalm sau o povață pe care nici acum la patruzeci si trei de ani nu o deslușesc cu toate că îmi stăruie dureros în sânge.

le visage de la plaine

je me souviens une route de campagne poussiéreuse parmi les blés gardés par les coquelicots et par les géraniums dispersés dans le ballotement du chariot. les paroles de mon père gravées douloureusement dans ma mémoire jusqu'au sang comme le fer rouge marquant la croupe du gros bétail: 'ici fût notre terre'

je me souviens du trot des chevaux dans la torpeur du midi des alouettes aveuglées par la lumière tombant de l'éther des grains de sable entre les dents et de l'odeur des chevaux en sueur.

je n'ai que onze ans (l'âge de mon fils) et papa murmure quelque chose à mon oreille peut-être le début d'un psaume ou un conseil que je ne réussis pas à distinguer même maintenant alors que je vais atteindre quarante trois ans — même s'il persiste douleureusement dans mon sang.

doi poeți ș-o pisică neagră

tu nu ști ce înseamnă singurătatea mi-a spus francisc pe când ieșeam din prima cârciumă uite o pisică neagră — asta e singurătatea asta nu-i o pisică gândeam eu e inspirația din poemul lui queneau (pis pis pis — hmm — a șters-o porcul) și topiți de aburul băuturii ne îndreptam braț la braț spre birtul următor cu un poem nedeslușit ce ne ardea mâinile nu mai era nimeni pe stradă decât doi poeți ș-o pisică neagră.

deux poètes et un chat noir

tu ne sais pas ce que veut dire la solitude me dit françois quand nous étions en train de sortir de la première taverne voilà un chat noir – ça c'est la solitude ce n'est pas un chat noir pensait-je c'est l'inspiration du poème de queneau (pis pis minet minet – hmm – il a filé le pervers) et anéantis par les vapeurs de l'alchool nous nous dirigions bras à bras vers la taverne suivante avec un poème vague qui nous brulait les mains il n'y avait personne dans la rue que deux poètes et un chat noir.

bardezi

în barul de zi din centrul urbei poreclit zona liberă și cercul poeților dispăruți stau la masă cu băutorii de absint ai lui degas și picasso : francisc petre și mircea.

fiecare cu gândul aiurea își poartă stigmatul ca pe un obiect de lux: francisc — răgușeala iradiată cu cobalt petre — existențiala dializă mircea — reumatismul din genunchi.

eu le susțin moralul de tineri pensionari ei mă poartă spre tinerețea fără bătrânețe a monopolului spre viața fără moarte a berii.

bardejour

dans le bar de jour du centre de la commune surnomé la zone libre et le club des poètes disparus je suis assis à table à côté de buveurs d'absinthe de degas et picasso françois pierre et mircea.

ils divaguent absents et chacun porte son stigmate comme un objet de luxe: françois - son enrouement iradié par le cobalt pierre - son existentielle dialise mircea - le rhumatisme des genoux.

moi j'essaie de leur relever le moral de jeunes retraités eux ils m'emportent vers la jeunesse sans vieillesse de l'alcool vers la vie imortelle de la bièrre.

călătorie. exil

pe mine nu mă cheamă nici paleologu nici goma nici monica lovinescu

mie prietenii îmi spun mocuzini și am venit la paris să amân moartea cu o zi o săptămână un an și notez într-un jurnal cam tot ce mi se întâmplă

si tu es jeune beau et riche tu es mort.

voyage. exil

je ne m'appelle pas ni paleologu ni goma ni monica lovinesco.

les amis m'appellent mocuzini et je suis venu à paris pour retarder la mort d'un jour une semaine un an et je note dans mon journal tout ce qui se passe avec moi.

si tu es jeune beau et riche tu es mort.

adio. la pont neuf

cu mâinile încrucișate
ca într-o cămașă de forță
vă privesc de pe acest pod
pe sub care trece într-o zi de martie
șarpele galben al senei
cu solzii lui murdari plini de amintiri
și versuri de mallarmé și apollinaire
cu peisajele pe jumătate înecate în ceață
ale lui dufy și monet.

cu fălcile încleștate
ca într-o criză de epilepsie
rup cu dinții din culorile psihedelice ale cheiului
caut ceva cum ar fi pământul promis
o imagine pe care s-o imortalizez
nu doar cu sufletul
ci cu aparatul de fotografiat

dar acolo curge un râu o apă tulbure care îmi duce la vale trupul și nu se mai oprește.

istoria emoțiilor mele/ l'histoire de mes troubles

adieu. à pont neuf

les bras croisés comme dans une camisole de force je vous regarde de ce pont par où passe un jour de mars le serpent jaune de la seine avec ses écailles sales pleines de souvenirs et des vers de mallarmé et apollinaire avec des paysages de dufy et monet à demi noyés dans le brouillard.

les mâchoires serrées comme dans une crise d'épilepsie je déchire avec les dents les couleurs psychédéliques du quai je cherche quelque chose comme ce serait la terre promise une image prête à être immortalisée non seulement avec mon âme mais avec mon appareil photo

mais là bas coule une rivière à l'eau trouble qui mène mon corps en bas et ne s'arrête plus.

istoria emoțiilor mele

proaspăt întors din culisele provinciei unde a mai încheiat un pact cu iluzia poetul scrutează realitatea cu ochii unui convalescent ce năzuise într-o boală curabilă. el așteaptă bătaia de aripi a reveriei și neputându-se consola cu o victorie ușoară își abandonează lucrarea sau numai o întrerupe — lăsând-o pe mâna zeloșilor tipografi sau a cititorilor ispitiți de domnia trecătoare a literei tipărite în care se refugiază totuși spiritul nostru constrâns în cele din urmă să ne exprime. istoria emoțiilor mele și a disperării de a căuta cuvântul își are începutul în copilărie acea noapte a sfântului bartolomeu căreia nu reușeam să-i imaginez o scriere până când - odată învățătoarea ne-a arătat nervurile unei frunze. si totusi numai odată cu structurile suspendate ale bibliei am deprins drumul spre inima limbajului. a fost o cale lungă și șovăielnică în care reveriile profane jocul erotic legea talionului aplicată prietenilor mei mocnind mereu în subconștient și lectura cărții profeților m-au făcut să înțeleg mai bine limitele condiției narcisiace. citirea în oglindă complexele de inferioritate deveniseră - fatalmente — un impas în care mă aruncaseră propriile mele neliniști.

l'histoire de mes troubles

récemment rentré des coulisses de la province où il a signé un nouveau pacte avec l'illusion le poète scrute la réalité aux yeux d'un adolescent qui avait aspiré à une maladie curable. il attend le battement des ailes de la rêverie et sans pouvoir se consoler à un victoire facile il abandonne son travail – ou seulement il l'interrompt – laissant dans la main des zêlés typographes ou des lecteurs tentés par le règne passager de la lettre imprimée où se réfugie quand même notre esprit contraint – à la fin des fins – de nous exprimer. l'histoire de mes troubles et du désespoir de chercher le mot debute à l'âge de l'enfance cette nuit de saint bartholomé à laquelle je ne réussissais pas à lui imaginer une écriture jusqu'au moment où la vieille institutrice nous a montré les nervures d'une feuille. et pourtant ce n'est qu'à l'occasion de la lecture des structures suspendues de la bible j'ai appris le chemin vers le coeur du language. c'était un long et vacillant chemin où les rêveries profanes le jeu érotique la loi du talion qui couvait dans le subconscient et la lecture du livre des profètes m'ont fait à mieux comprendre les limites de la condition narcissiaque. les complexes d'infériorité étaient devenues – fatalement – une impasse où j'étais abandonné par mes propres inquietudes.

avertisment : la vie est brève

nu știu alții cum sunt dar eu când mă așez în fața mașinii de scris parcă-mi saltă și acum inima de bucurie iar mâna tresaltă tânjește suspină spre trupul iubitei cu mers de felină spre viața proscrisă cu gust de velină

viața e frumoasă merită s-o trăim cine bea îi dă cu piciorul viața e importantă merită s-o trecem pe curat toți ar vrea o bucățică din tine merită s-o

(la vie est brève un peu de rêve un peu d'amour et puis bonjour)

avertissement: la vie est brève

je ne sais pas comment les autres se trouvent mais moi quand je suis assis devant la machine à écrire il me semble que mon coeur bondit de joie et la main tressaute dépérit soupire vers le corps de mon amoureuse à pas de feline vers la vie proscrite à goût de veline

la vie est belle ça vaut la peine de la vivre celui qui boit se désintéresse la vie est importante ça vaut la peine de la mettre au net tous voudraient un morceau de toi ça vaut la peine de la

(la vie est brève un peu de rêve un peu d'amour et puis bonjour)

balada profului de francă

's-un prof cu def dar fără grad introvertit și retrograd naveta-n sus naveta-n jos clipet sfios mers nesupus

errez suav
spre satul svab

zilnic planeta
o măsor
c-un autobuz
aspirator
stau la șosea
pe vreme rea
și-n alte părți
cu nasu-n cărți
s-ajungi e-un chin
la Sanktmartin

errez galant spre Schwabenland

pe teze scriu cu pixul roș (papa-n sicriu e. ș-al meu moș)

istoria emoțiilor mele/ l'histoire de mes troubles

errați sfioși sub chiparoși

v'la la france un hexagon unde-o fi mas françois villon?

*errează-*n van spre *neiges d'antan*

chiar *notre-dame* și podul nou n-aveau tam-tam și nici metrou.

un sfinx ciobit na-po-lé-on în vechiul dom a ațipit

errează fix la sumbrul styx

iar tour-eiffel nu fu de fel nici prin văleat prea agreat

*errează-*n zori cu capu-n nori

la moulin-rouge muzică rock domnii-s mofluji la belle epoque! *erra*-vor toți pe patru roți

sub obelisc' ul fără miez flașneta risc' o *marseillaise*. sieur jean-paul sun-un talang e mort de gaulle viv'l' président

erra-vor crez în *père-lachaise*

ca un *clochard* mă plimb pe chei printre borfași și domni atei

Dieu se meurt qui'a pas de chance et je demeure et vive et vive le professeur et vive la france!

istoria emoțiilor mele/ l'histoire de mes troubles

balada parisului nocturn

pe esplanade de la défense parisul intră în balans din mii de ochi clipesc în zare champs elysées'n apus de soare

mulțimi de flashuri izgonesc pe zei din negrul dom ceresc noian de fulgere țin trena acordeonului pe sena când se-nfiripă o idilă între-un metec și o copilă

paris nocturn — alb babilon cu zeci de limbi și-un singur ton maghrebieni turiști evrei studenți nababi poeți lachei americani și nemți și ruși artiști famelici și hinduși panchiste și clocharzi soioși café-au lait înalți osoși

din subterane urcă seve spre cerul marilor manevre cu *jean eiffel* urcăm în turn răpuși de foame ca saturn în depărtări o ghilotină despică noaptea de lumină din esplanade de la défense privesc parisul — straniu dans arc de triumf și babilon delir de sticlă și beton reclame zgomot și turiști femei de noapte ariviști parisul tinerilor barzi gavroche prezicători bavarzi golani și fraieri — idioți victimizați și parigoți (ca iona-n burta celui chit si tu me quittes je te quitte)

din turn chiar luna varsă jar peste mulțimea-n rock cu *jarre* iar chipul lui *prévert* apare la miezul nopții'n felinare

prin parcuri urmăresc în van să dau de umbra lui *cioran* îl caut pe *brancusi*'n zadar cu ghidul meu de buzunar

îl caut în van pe *ionesco* pe *boul'saint'mich'* într-un bistro abia-o zăresc pe *pont des arts* pe *lady di* c'un ins bizar

din *esplanade de la défense* ascult parisul — un suspans între abis și univers între declin și *renaissance*.

Cuprins/ Sommaire

Notã asupra edibiei/ Note sur 1 édition/ 5 semne particulare/ 6 signes particuliers/ 7 bioritm/ 8 biorythme/ 9 epistolă către un prieten/ 10 lettre à un ami/ 11 dis-de-dimineabã 12/à l'aurore/ 13 o relatare din obsedantul deceniu/ 14 une histoire de l'obsedante décennie/15 reveria 16/ la rêverie/ 17 naºterea poemului18/naissance du poème 19 cinci simburi/20cinq sens/ 21 am descoperit un vechi prieten/ 22 j'ai découvert un vieil ami/ 23 vis/ 24 rêve/ 25 turmele/ 26 les troupeaux/ 27 citind cu un singur ochi/ 28 en lisant d'un seul oeil/ 29 epitaf/ 30 épitaphe/ 31 salonul 13/32 le salon nr. 13/33 balada înalbarii/ 34 ballade de l'élévation/ 35 versul/36 le vers/37 câmpia secretã/ 38 la plaine secrète/ 39 colecție particulară/ 40 collection particulière/ 41 insomnie cu o carte/ 42 insomnie avec un livre/ 43 poemul/ 44 le poème/ 45 încercare asupra emobiei/ 46 essai sur l'émotion/ 47 gândul curat al diminebii/ 48 l'esprit sain du matin/ 49 somnul nabiunii/ 50 le sommeil de la nation/51 vertij/ 52 vertige/ 53 insomnii/ 54 insomnies/ 55 underground/56 underground/57 ovidiu la tomis/ 58 ovide à tomis/ 59 simulacre/ 60 simulacres/ 61 cocon/62 cocon/63 poemul ca obstacol °i ie°ire din impas/ 64 le poème en tant qu'obstacle et issue de secours/ 65 introducere în teoria poemului pentru emanabi politicieni oi târfe/ 66 introduction dans la théorie du poème à l'usage des politiciens nouvellement émergés et des putes/67

Gheorghe Mocuța

prietenii spulberate/ 68 amitiés émiettées/ 69 ars poetica/70 ars poetica/71 omul de litere/ viaba de hârtie/ 72 l'homme de lettres/ la vie de papier/ 73 la aceeaºi masã/ 74 à la même table/ 75 poetul/76 le poète/77 (punerea în abis)/ 78 (mise en abyme)/ 79 viaba lumii/ 80 la vie du monde/ 81 poem cu rãspundere limitatã/ 82 poème à responsabilité limitée/ 83 °apte vaci slabe/ 84 sept vaches maigres/ 85 viaba la barã/86 la vie à la campagne/87 zodiac/ 88 zodiaque/ 89 acarul pãun/ 90 le bouc émissaire/ 91 fin de siècle/92 fin de siècle/93 accident/ 94 accident/ 95 doxuri & poesie/ 96 séries noires & poésie/ 97 poem de tranzibie/ 98 poème de transition/ 99 chipul câmpiei/ 100 le visage de la plaine/ 101 doi poebi °-o pisicã neagrã/ 102 deux poètes et un chat noir/ 103 bardezi/ 104 bardejour/ 105 cãlătorie. exil/ 106 voyage. exil/ 107 adio. la pont neuf/ 108 adieu. à pont neuf/ 109 istoria emobiilor mele/ 110 histoire de mes troubles/ 111 avertisment: la vie est brève/ 112 avertissement: la vie est brève/ 113 balada profului de francã/ 114 balada parisului nocturn/ 117